

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Et Virtutes Venerabilis Patris Lvdovici De Ponte, Societatis Jesu

Lamparter, Heinrich

Jngolstadii, 1662

Cap. I. Excellens humilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43978

batur autem eâ liber Ludovicus quem Ducem spirituales in seipsum, aptissimo nomine.

Atque iste cursus fuit vite munium Ludovici: libro sequentium virtutes ejus, & ornamenta celestia prosequemur: postea mortem & quæ illam secuta sunt,

LIBER II.

DE P. LUDOVICI DE PONTI
VIRTUTIBVS, ET EXIMIIS

DEI donis.

CAPUT I.

EXCELLEN. HUMILITATIS
I.

Sicut hæc spatia, priusquam in eis hanc mundi machinam DEVS condideret, erant inania: sic & mentes, in quibus cœleste sibi palatium, et heroicis virtutibus, ac cœlestibus ornamentis parat, omni prius æstimatione

matione sui ipsarum evacuat: quia nihil nisi superinane struit manus omnipotens; ut adeo hæc inanitas omnium summarum, atque etiam Theologicarum, quæ vocantur, virtutum sit sedes: quæ cum in Ludovico futuræ fuerint lōgè maxima & illustrissima, per amplam ad eas capacitatem attulit ab ineunte ætate, per summam humilitatem se à seipso evacuans. Nam ut habetur ex ijs, quæ ipsemet sibi annotata reliquit, singulari quodam studio ferebatur in illam, maximè posteaquam luce divina altius penetravit se in sensum verborum istorum: *Intellectum dat parvulis: Revelasti ea parvulis, & nisi efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in Regnum cælorum*: quibus in verbis peculiarem delectationem, ac sensum scribit se invenisse. Quia verò ad verè humilitatis consecutionem necessaria est sui ipsius ^{1. gradus} ad Hu-
cogni-

militatē
sui ipsius
cognitio.

cognitio, in eam his modis devenit, ut ipse descripsit. *Alio die, inquit, in oratione habui aliud lumen breve, quasi fulgur, quo videbar mihi esse quasi quoddam instrumentum Dei in operibus quae facit, salva tamen hominis libertate. Nam ut instrumentum de se nec movetur, nec moveri potest, nec facere quidquam; ita ego me nihil sum, nihil valeo, nihil possum, si DEVS meus potentias accipiat in manus, faciam bonum; si me dimittat, non faciam, nisi errores. In hoc exercitio propria cognitionis ultra sex menses perrexi, cum multo sensu, & varijs similitudinibus: ut illa *Isaia*: Numquid gloriabitur securis contra eum, qui secat in ea? & calami scriptorij: Lingua mea calamus scribae palmitis: Sicut palmes non poterit ferre fructum à semetipso: infans, qui ambulat ad manum matris, quae si ei non det cibum, moritur fame: non purget eum, manebit in sordibus.*

si non ter
Hactenu
gnitioni
cultate
dum hu
dispensio
tigit suar
cognovi
pendere
riebar qu
hanc exig

Ab ha
limiores
modò p
despici, s
contem
quàm ip
non hab
admove
sed potit
Quod e
non poss
do, ut de

si non teneat eum, cadet in terram.
Hactenus ille. Quo exercitio cognitionis tam diuturno, sine difficultate pervenit ad primum gradum humilitatis, qui est sui ipsius vilipensio, dum quasi manibus tetigit suam inaniam, & experimento cognovit, quomodo totus à Deo penderet. Unde subjungit: *experiebar quodam peculiari modo in me hanc exiguitatem, ac dependentiam.*

I I.

Ab hoc ad alterum gradum sublimiorem evehctus est, ut jam non modo pateretur æquo animo se despici, sed etiã desideraret ab alijs contemni, ac tam parvi pendi, quàm ipse se norat; gaudendo, si non haberetur sui ulla ratio, neq; admoveretur ad honesta officia: sed potius dolendo, si offerrentur. Quod etsi principio visus est sibi non posse imperrare à se ullo modo, ut delecteretur sui neglectu, despectu,

spectu, & ignominia; tamen postea
 quam die quadam, à Sacro, luce
 divina collustratus, agnovit hoc
 posse fieri, magnam in spem veni-
 eius obtinendi; cuius etiam desi-
 derium scribit in animo suo con-
 visse: quod quidem verum signum
 esse solet, largiendum esse, quod
 quis contendit impetrare à Deo.
 desiderium & spem illius experiri
 tur in se; quasi hæc sint præmissa
 & liba donorum cœlestium. Et
 huius quidem doni abunde com-
 potem esse factum constabit ex his
 quæ infra dicuntur. Sed neq; tertius
 summoque, ut Doctor seraphicus
 enset, humilitatis gradu destititum
 tum fuisse, ex verbis ipsius mani-
 festè perspicitur. Nam si oblitus
 vitijs & peccatis vilipendat seipsum
 nihil mirum, sed potius est neces-
 sariū; & omni jure fit. Si autem ex
 mijs DEI donis & gratijs affluens
 magnaque in existimatione homi-
 num

*Tertius
 gradus
 Humili-
 tatis.*

num pos-
 tiar ipse,
 sentire cu-
 huius vi-
 Sed recite
 annotata

*Inter
 quas agno-
 quovis tēp-
 fuit cognit-
 sensi me v-
 tam eo, quo
 habeo: & s-
 erat. sum in-
 dignus aur-
 pha, quam b-
 qua regor &
 rituali, om-
 indignus, q-
 DEI: indig-
 do inter hon-
 purgatorio
 animas: in a-
 num*

num positus, de se humiliter sentiat ipse, & idem de se alios etiam sentire cupiat, is enim verò summū hujus virtutis culmen ascendit. Sed recitemus, quæ de hoc ipse annotata reliquit.

I I I.

*Inter omnia sensa & veritates, Sensa
quas agnovi, unde plus profecerim, Ludovi-
quovis tēpore meo, adverso & prospero, ci de hu-
fuit cognitio mea indignitatis; dum- militate.
sensi me verè indignū esse omni bono, Homo
tam eo, quod habeo, quàm eo, quod non indignus
habeo: & sic dixi, quando illorum usus omni
erat. sum indignus luce, qua video: in- bono.
dignus aura, qua respiro: indignus lym-
pha, quam bibo; pane, quo vescor: veste,
qua tegor &c. indignus omni luce spi-
rituali, omni cōsolatione, lacrymis &c.
indignus, qui veniam ad conspectum
DEI: indignus qui vivam in hoc mun-
do inter homines: indignus qui sim in
purgatorio carcere inter tam nobiles
animas: indignus qui comedam panem
filio-*

filiorum DEI, &c. dignissimus omnium
 arumna, contemptu, dolore; dignissimus,
 qui sim in inferno ad pedes Luciferi:
 dignissimus omnibus tenebris & siccitatibus.

Alia vice me sensi, quasi nihil aliud
 & erga DEVM esse, ut aër lucidus
 erga solem. Non solet aër per se esse
 lucidus, sed quotidie pendet à sole:
 ego quotidie pendeo à DEO, in oratione,
 in meis actionibus, &c.

Tanquã
 brutum.

Alia vice me sensi coram DEO
 quasi brutum, aut hominem rudem
 indiscretum, qui nesciam facere ullum
 discursum, non habere ullum bonum
 sensum, nec facere quidquam bonum.
 & mancipium. Aliàs me habui pro mancipio infidelium
 & rebeli, & qui sim in rebus DEI, & in
 etans ad rationes ipsius, &c. Man-
 cipium est res domus in firma, cui praestatur
 deterrima quaque, in vestitu, in habitatione,
 victu, munijs &c. Non dignum reputat,
 neque praesumit iuvare, quod in domo
 vovores, qui exhibentur filijs: nec pat-

albo v'scitur, quo illi, omnibus obedit,
omnes imperant illi: & hinc ego me
magnum reputo, O Domine, quia
ego servus tuus, & filius ancillæ
tux. Hac si anima sentiat, cum luce
de cælo, videt se liberam à multis affe-
ctibus inordinatis, ad honores, ad oble-
tationes, officia &c. Ideo David ad-
didit: Dirupisti vincula mea.

IV.

Ex his notionibus de nihilo *Monita*
meo, diversis temporibus collegi *de humili-*
hac monita. *litate.*

1. Curare, ut affectum & volunta-
tem DEI, à qua provenire debet omnia
bona, demerear obsequijs, exactè per-
fectèque faciendo obedientias ordina-
rias.

2. Vbi feceris voluntatem DEI
cum omni perfectione, qua poteris, scias
tibi ex justitia non deberi ulla dona
spiritualia illustrationum, sensuum,
affectuum, lacrymarum, qua DEVS
I largi-

largitur, quibus vult, & sicut vult
Dicite, servi inutiles sumus.

3. Quando post expletam voluntatem DEI, me tractaverit asperè, afflictibus, laboribus afflixerit; non debeo despondere animum, nec indignari quia DEVS me tractat, ut mereor; ut equi bonique consulam, sciam ipsum sic velle.

4. Quia DEVS est liberalissimus & munificentissimus, ego verò carum inops; ac certum est, in DEO nostro caritatem non esse: ergo in meis peccatis eius quidem non levibus.

5. Credere debeo, mea opera esse plena, licet occultis, imperfectionibus quia sentio tam exiguum profectum, nam cum illa per se sint tam efficacia, ut oratio, Missa, obedientia, &c. multa forent aversiones gratia, si dudum plenus essem.

6. Credere debeo, DEVM largiri magna dona domesticis, & externis praesertim Religiosis, licet illa ipse non videam.

videam. Qua re supprimitur occulta
quadam superbia, qua solet alicui vi-
deri, se solum esse spiritualem, & alios
omnes pra se despicit.

7. Conferendo propria peccata oc-
cultis, cum occultis donis aliorum, est,
unde me humiliem, & minoris asti-
mem alijs omnibus. Unde mihi saepe
videbar esse inter domesticos, ut cor-
vum inter columbas: & columbas ve-
nire ad corvam, pro consilio & dire-
ctione.

8. Videor mihi, quasi homo, qui ha-
bet omnes partes corporis plenas ulce-
ribus: & primos motus fedissimos, qui
oriuntur in me, accipio quasi terrum
odore. Ulcerosa est imaginativa, intel-
ligentia, voluntas, appetitus ac sensus,
cum omni genere lepra, gangrana, ve-
nena, & omnibus fere actionibus misce-
se aliquod virus superbia, vel questus,
vel negligentia, vel voluptatis, vel
contemptus aliorum, vel propria vo-
luntatis, vel inconstancia &c. Ista
cogi-

cogitans saepe clausi oculos, ut sine com-
 paratione mei cum alijs, quasi insana
 aut bestia, qua se cum nullo alio com-
 parat, dicerem; Vt jumentum factus
 sum. Atque ut sentirem, me esse
 peiorem demonibus, ingratiorem illis
 ac dignum collocari sub pedibus illorum
 inter alias rationes hac erat; quod
 Christi adventus, Passio, Mors, Cor-
 pus & Sanguis, propter me fuerit
 non propter illos: ideo sum illis ingra-
 tior, quia ingratus pro majore beneficio
 quod DEVS hominibus praestitit, quam
 Angelis. Ista consideratione, qua
 batur locus mihi conveniens esse in infer-
 nus, liberabar à multis motibus
 perbia &c. Et sic dicebam illud S. J. I.
 Quis mihi tribuat, ut in inferno
 protegas me? Haecenus Commentarium
 Ludovici.

V.

Exerci-
 tia hu-
 milita-
 tis.

Neque aliter fecit, ac sensit. Nam
 cum tanta esset ejus apud omnes
 imos ac summos opinio, tam con-

spicu

spicua & eximia DEI dona, tam in-
culpato mores & sancti, tanta de-
nique erga omnes merita, ipse ma-
gno cum gustu, quasi minimus o-
mnium, occupabat humillima,
quæque officia, non tantum in
templo verrendo pavementum,
sed etiam in culina, obediendo &
coquo, & socio ejus mediafino se-
culari, in valetudinario eluendo
vasa, domi ædes familiares pur-
gando, & in nitore servando, in
triclinio accumbentium ad men-
sam pedibus oscula pangendo, cre-
bro suas culpas genibus flexis accu-
sando ac deprecando, ultimum
ubique locum affectando, infir-
mitatum suarum obtentu, Nullum
admisit unquam socium, qui cura-
ret ejus cubiculum, aut alia præsta-
ret officia ad ipsum spectantia, nisi
coactus ultima necessitate; in qua
tamen ipse præcerpere solebat,
quidquid poterat operæ. Et cum
J 3 jam

jam ad eò debilitatis redactus esset
ut vestes induere, & exuere solus
non posset, curavit sic aperiri tuni-
cam & thoracem, ut sine auxilio
posset induere, tametsi non sine
molestia. Calceos quondam, cum
diu luctatus non posset exuere, su-
perueniens infirmorum curato-
diu recusanti detraxit, at ipse indo-
luit, quòd hoc obsequij admittere
ab eo, cui pro verna esse non pos-
set. Nullum unquam ex eo verbum
audirum est, quod ejus laudem
aut æstimationem propriam ole-
ret, neque inter disputandum in
scholis, aut in colloquio familiarum.
Nunquam indagavit, an probaretur
ea, quæ dictaverat; nunquam
an libri sui vulgarentur, aut accepti
essent: si quis de illis injecisset
mentionem, Deo *gratias*, aiebat,
ac sermonem dexterè derivabat in
alia. Si quæ in laudem ejus afferren-
tur, ita videbatur sentire, ac si ve-
grandem

grandem contumeliam passus fuisset. Nemo audivit eum vel exultantem se, vel incusantem alios; multò minùs murmurantem, aut jacentem acerba dicta, vel mordacia: denique nulla unquam in re aliquid in alios authoritatis arrogare sibi est visus, aut eminentiæ. Si quid aliquando diceretur, quod saperet aliquem ejus cõtemptum, nihil reponerat; sed non poterat vultu dissimulare lætitiã, quam animo capiebat. In disputationibus quoque nihil movebatur, si quando volitarent missiles verborum aculei; si que videret aliquem argumento suo graviùs premi, facile desistebat ab eo: studiosè omnem ingenij ac doctrinæ ostentationem devitans, quæ non esset necessaria. Denique servavit accuratissimè propositum, quod his verbis notavit. *Debeo procurare humilitatem interiorem & exteriorem.*

coram DEO & hominibus, in omnibus
 rebus eligendo viliora, exponendo
 contemptui, ac DEVM rogando, ut
 despici sinat: neque dicendo quidquam
 etiam indirectè vergens in meam
 laudem, nec recensendo meos dolores
 aut ullam rem meam, sine evidenti
 necessitate.

*Pronus
 est ad
 audien-
 da alio-
 rum con-
 silia.*

Et si verò tanti consilij foret
 iudicij, ut ob id omnes cum ven-
 rarentur, non tamen dedignabatur
 consilia petere ab alijs, longè infe-
 rioribus virtute ac prudentia, sibi
 libenter parebat, præsertim in re-
 bus ad se spectantibus, etiam No-
 tij, & alijs, quorum erat magister
 ac pater: atque hoc, etiam si vide-
 ret, magnas indè sibi oborituras
 molestias, uti quondam accidit ei
 quando secutus alienum consilium
 plurimis contradicentibus nullum
 verbum respondit, neque ut profici-
 erat, culpam ingrati successus re-
 jecit in authorem consilij. Ali-

tempo

tempore primi nominis Antistes
cum consuluerat de viginti sex,
aut septem, capitibus perquam
difficilibus: Respōsa dedit ad sin-
gula, neque tamen ea prius remisit
Prelato, quàm uni filio suo spiritu-
ali, qui secularis erat, recensenda,
& corrigenda dedisset, magna cum
utriusque admiratione tantæ sub-
missionis. Honorata munia tam
refugit, quàm desiderant multi;
& cum videret ea se non posse ef-
fugere, varios à DEO morbos im-
petravit, quibus ad illa jam alligari
non posset. Duo quædam à Supe-
rioribus flagitavit enixim, quorum
neutrum obtinuit, missionem ad
Japones, & ut vitam totam tradu-
cere posset in docenda Grammati-
ca; quod munus tanti faciebat, ut
videretur id invidere magistris;
quòd magni sit momenti, si obea-
tur ijs modis, quibus cupit Socie-
tas.

VII.

Illud etiam fuit humilitatis, quod cum per infirmitatem corporis eos, à quibus expetebatur, adire non posset, neque tamen vellet eis deesse, nullis modis induci potuerit, ut admitteret veliculum, quod ei certatim offerretur à primarijs hominibus; asserens, id genus commoda non convenire paupertati suæ, cui sufficere asellus, quo possit subvenire suam opem poscentibus. Erat proderis diculo pueris, cum viderent senem osseum, a sino impositum, à socio juxtà incedente, teneri ne decideret: at ipsi eadem irrisio pro delectamento fuit. Vnde nec passus est sibi persuaderi, ut publico declinatio, saltem incederet per pomerium; sed triumphantis in morem ad exemplum Christi, per medium forum, & loca frequentia jucundè perrexit; ijs, qui eum irriserant

*Amat
irrisores.*

prius, q
sent, in
ratione
tem ter
ptus, c
fito, qu
su. Prop
per unum
deregna
tus. Hic
fessarius
coram qu
tempur
de quod
peccato
tantum
in se vin
dolores
non des
cordia,
det, ut v
me conten
succidar
dio affe
prius

prius, quod nondum illum novis-
 sent, in magnam ejus postea vene-
 rationem conversis. Quanto au-
 tem teneretur desiderio contem-
 ptus, conijcere est ex ejus propo-
 sito, quod ipse annotavit hoc sen-
 su. *Proposuitum feci, eligendi mihi sem-*
per unum, coram quo me pudefaciam, *Quæris*
delegendo & exaggerando meos dese- *confusio-*
ctus. Hic autem erit Superior, vel Con- *nem.*
fessarius: quia non convenit hoc fieri
coram quolibet. Magis hunc sui con- *Optat*
tempus aperiunt ea, quæ scripsit *sua pec-*
de quodam summo sensu horroris *cata pu-*
peccatorum suorum; quem ait *niri à*
tantum fuisse, ut desideraverit illa *DEO,*
in se vindicari à justitia divina, per
dolores & ignominias, dummodo
non destituatur prorsus à miseri-
cordia, dicens cum Jobo: Quis
des, ut veniat peritio mea? qui cepit,
me conterat: solvat manum suam, &
succidat me. Addit, se intimo gau-
dio affectum ex pœnis irrogatis à
 divina

divina iustitia ; quia in eis divina
 vis Majestatis reluctet: adeoque ge-
 visum, quòd sit aliquis locus piaci-
 laris, in quem speret se mittendum
 à DEO, ut expiet suas culpas, debita
 persolvat, & ad meliorem sanctio-
 remque vitam perveniat expiatur.
 Et gaudium quidem hoc de iustitia
 DEI, & lustralibus poenis, testatur
 se etiam corporeo sensu percepisse.
 Quibus animi persuasionibus
 de sua indignitate, quid profun-
 dius, an sublimius, esse possit, haud
 facile dixeris. Certè tanto sapientius
 gustuque loquebatur de hac virtute,
 te, ut mentes etiam vanissimas eius
 amore aspergeret.

VIII.

Meritò igitur quanto minor
 faciebat se ipsum, tanto magis apud
 omnes crevit eius existimatio: ut
 viri Principes & Prælati, venerandi
 bundi ad eum viserent, nulla pre-
 mittentes ab eo sibi exhiberi, et
 mori

moribus aulæ, signa honoris: quin
 etiam si reperissent eum ægritudi-
 ne attentum in lecto, manebant
 flexis genibus coram eo, quan-
 tumlibet reluctante. Fuit cum Sa-
 cri faciendi causa, eunti ad Colle-
 gium S. Ambrosij, soluta esset cor-
 rigia calcei: quam cum religare
 vellet, qui comitabatur juvenis,
 postea religiosus Ordinis S. Domi-
 nici, non permisit hoc modestiæ
 Ludovici; & mirum, paulò post
 religata apparuit, nemine conspe-
 cto, qui manum admovisset: ut vi-
 deatur altiore vi sic honoratam
 ejus humilitatem. Cum jurejuran-
 do retulit Augustina Recollecta,
 celebris divina familiaritate femi-
 na, quondam oranti objectam esse
 divinitus sedem, gloria, lumine, &
 gemmis fulgentem, quæ destinata
 sit Ludovico, in præmium suæ
 profundæ humilitatis, qua minimi
 faciebat, & omnino despiciebat
 seipsum;

*Quam
 grata
 DEO
 fuerit
 eius hu-
 militas.*

seipsum; Deo acceptum ferebat
 quidquid haberet, aut ageret boni
 alios omnes estimabat se meliores
 subiiciendo se omnibus, quatuor
 tumvis inferioribus virtute, & sci-
 pientia: ornatum verò sedis illius
 ex auro & gemmis, intellexit esse
 charitatem, cæterasque virtutes
 quibus decorabat humilitatem
 suam, in qua studuit semper magis
 magisque excellere. Atque ex luce
 quæ spargebatur ab hac sede, in
 magnam suæ vilitatis agnitionem
 scribit se ipsam pervenisse, cum
 horrore feditatis culparum suarum
 tum, quibus mereretur omnem
 ignominiam, & contemptum.

CAPUT II.

MAGNANIMITAS
 LVDOVICI.

I.

Vri magnorum Theologorum
 sententia, etiam nobis
 assentit